

SZÉKELY-UDVARHELY

— AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA —

— A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE —

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előljárók, papok és gazdasági egyleti tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDOMOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér soha 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és klóring 10,489. szám

Az aradi Golgotánál.

Ezernyolcszáznegyvenkilenc október hatodika óta Bécs és Arad messze, nagyon messze kerültek egymástól. Ezt a messziséget a legnagyobb távolságokkal kell fölmérni. A bársónynyal bélelt aranyozott trónus és a kemény, négyszögű gerendából ácsolt akasztófa távolságával. Az elnyomó diadala és a szolgaságba tiport, meg-alázott, meggyalázott nemzet keserősége közt levő különbséggel...

Vasárnap leplezték le Aradon, a vértanuk városában Kossuth Lajosnak, a magyar nemzet szabadságot, függetlenséget, egyenlőséget és testvériséget hirdető apostolának ötvenötödik emléksobrát.

A kivégzett hősökhöz, visszatért a vezér...

Az ünnepi szónok Barabás Béla volt, a ki azt a meggyőződését fejezte ki, hogy Kossuth Lajos neve és emléke élni fog örökkön-örökké és az ő tanításait követő utódok ki fogják vinni Magyarországot önállóságát, szabadságát és függetlenségét. Kossuth Lajos szent örökségként hagyta ideáljait Kossuth Ferencre. (Lelkes éljenzés.) Lobogtasd továbbra is — folytatta, Kossuth Ferenc felé fordulva — a nemzeti függetlenség zászlaját, irányítsál, vezessél bennünket mélységes hazaszeretettel, bölcsességgel és eréllyel, mi lelkesedéssel, hűséggel és szeretettel megyünk utánad és megy törhetetlen ragaszkodással az egész nemzet...

A beszéd végén lehullott a lepel és a megilletődött közönség előtt megjelent Kossuth Lajos ércalakja. A szobor rendkívül sikerült alkotás. Hármasszobrászati alapzatról emelkedik ki a középen fehér mészkő alapon Kossuth Lajos hatalmas bronzalakja. Ez a harcra tüzelő Kossuth, jobb kezét szónoki lendülettel — rendkívüli hatásos és mégis közvetlen gesztussal — előre tartja, baljában kard, vállán könnyedén odavetett köpeny. Az oszloptól jobbra és balra két bronz-csoportozat van. A baloldalon a csatába induló honvéd zászlóval a kezében bucsuzik arájától és édesanyjától. A jobboldalon az ifjú nehéz sebbel összeroskad és társa ragadja ki erőtlenségből a harci lobogót. Az oszlop hátsó oldalán egy relief a magyar csikóst ábrázolja. A szobor felírása mindössze ennyi: Kossuth.

A Himnusz hangjai után Gál Gyula, a Nemzeti Színház művésze, Ábrányi Emil ódáját szavalta el. Gyönyörű, érces hangját áhitattal hallgatták és lelkesen megéljenztek

a fenkölt szárnyalású ódát, a melynek különösen a következő sorai tetszetek:

Majd megszakad szívem úgy dobog... Mert tisztelegnek a tábornokok, S a kormányzó — látványnak csodaszép — A vértanuk szent városába lép! Kivégzett hősök, ime vissza tér Tihozzátok a száműzött vezér, S e Golgotán, a hol sötét a gyász. Ugy tündökölt mint a feltámadás!

Kossuth Lajos... Az Istene kivül, A ki próféták szent körében ül S apostolok közt tart bírói székét: Mást nem imádozt a magyar, csak téged! Magasztossá vált, diszt öltött a lelke, Ahányszor hozzád buzgón felemelte!... Rád gondolt mindig, nemzetemnek atyja, S egy-egy imádság minden gondolatja!...

Most érc-alakban, gránit-talpakon, Ugy állasz, mint ő a bástyafokon. Száz szobrod van s mindben lobog a lélek, Száz szobrod van s mind azt kiáltja: Élek! Mind azt kiáltja: Élek! Örök! Látok! Szemem vígysz, hogy balszerencse, átok, Rut pártviszály ne rontsa meg hazámat! Hogy pusztuljon az ellenség, ha támad! Hogy fertős kézzel sirját meg ne ássa Önön fájának hitvány árulása! Hogy erdők, síkok, völgyök és hegyek Uralkodó csak a magyar legyen!...

Itt, társaim a vértanuk között, Itt szólók hozzád díszbe öltözött Űnnepi nemzet!... Hallgasd meg szavam!... Észed ha ép, erős karod ha van: Tarts össze, dolgozz, kedvedet találd Az alkotásban s győzd le a halált! Termely borostyánt, ne gyanut, ne vádat, És tedd boldoggá, tedd nagyra hazádat!

Ezután a megjelent óriási közönség hosszú ideig éljenezve, Kossuth Ferencet arra kérték, hogy a szobornál mondjon néhány szót. Kossuth erre így beszélt:

Meghatottan állok e szobor előtt. Nekem inkább, mint bárki másnak ebben a hazában e szobor a lelkemhez szól. (Hosszantartó zajos éljenzés.) Emlékeztet elmúlt dicsőségre, de emlékeztet hosszú szenvedésekre is. (Igaz, úgy van.) S midőn ebben a városban, a vértanuk városában ilyen közel áll azoknak a szobra, akik megtanították a magyart, miképpen kell a hazáért meghalni, annak az emléksobrához, aki arra tanította a nemzetet, miképpen kell a hazáért élni, akkor az a meggyőződés érlelődik meg bennem, hogy a nemzeteknek azért, hogy üdvözülhessenek, a Golgotán keresztül vezet át az útja. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.) De nemcsak dicsőségről, nemcsak szenvedésről szól nekem ez a szobor, hanem szól a magyar nemzet újjászületéséről is. Szól arról, hogy a szabadság és egyenlőség mintegy varázsűtésre a százazrek nemzetét a milliók nemzetévé tette. (Hosszantartó lelkes éljenzés.) Szól arról, hogy felébresztette a magyar nemzetben az öntudatot, a vágyódást, a reményt, a hitet és bizalmat és kijelölte azt az utat, hogy a független, szabad magyar hazában minden honpolgár megtalálja a helyét, boldogságát,

szabadságát. (Szünni nem akaró éljenzés és taps.)

Ne várja tőlem senki, hogy e szobor lábánál a napi politikáról beszéljek. (Élénk helyeslés.) A napi politikának sokszor sárral vegyes hullámai ne érintsék azt az emléket, amely az egész nemzetnek dicsősége. (Igaz! Ugy van! Lelkes éljenzés és taps.) Ez az emlék változatlanul, érintetlenül kell, hogy éljen szívünkben, mintha érce lenne öntve és ezzel a változhatatlan emlékekkel ne helyezzük szembe a szükségszerűleg változó politikai eseményeket és meggyőződéseket, mert a politikában csak akkor érhetünk célt, hogy ha küzdelminket és fegyvereinket a változó körülményekhez alkalmazzuk. (Hosszantartó élénk helyeslés és éljenzés.)

Az a név, amely e köré van vésve, a magyar függetlenség és szabadság magasztos elvét testesíti meg. Aki e nevet szívébe vési, annak szíve bevallott vagy titkos vágyódása más nem lehet, mint a magyar önállóság. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.) Legyen tehát ez a név továbbra is az a vezércsillag, mely utunkon vezet nemzedékről-nemzedékre és valahányszor a forró hon-szerelem az ércet megolvastva alakot ölt és az érc Kossuth Lajos alakjában tömörül, mindannyiszor feledjük el az ősi magyar átkot, a széthuzást és a magyar dicsőség emlékszobra előtt csak arra gondoljunk büszkén, bátran, elszántan, hogy: magyarok voltunk, vagyunk és leszünk. (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps.)

Végül a koszorukat tették le a szobor talpazatára. Elsőnek Justh Gyula a képviselőház elnöke, a képviselőház koszoruját helyezte el. A főrendiház koszoruját gróf Károlyi Gyula Arad vármegye főispánja tette le, az országos függetlenségi pártét Holló Lajos, Budapest székesfővárosát dr. Bódy Tivadar tanácsos, a budapesti királyi magyar tudományegyetemét Sághy Gyula rektor. Összesen mintegy száz koszorút tettek a szobor talpazatára.

A tanítók tizenkét parancsolata.

A tanítók tizenkét parancsolatának bátran lehetne elnevezni *Rhédei János*, Udvarhelyvármegye hivatalvezető kir. s. tanfelügyelőjének következő elnöki megnyitó beszédét, melyet a székelykeresztúri állami tanítóképző igazgató-tanácsának mirap tartott ülésén elmondott.

E megnyitó a következő:

Tekintetes Igazgató-tanács!

Erről a helyről első ízben van szerencsém Önöket üdvözölni.

Az a tisztelet, melyet e kiváló férfiakból alakult testület iránt érzek, lehetetlenné teszi, hogy e díszes he-

lyet némán foglaljam el és kifejezésre ne juttassam a tanítóképzsre vonatkozó hitvallásomat.

A székelykeresztúri állami tanítóképző-intézet, melynek felügyeletére és szeretetteljes gondozására ez előkelő testület hivatott, a tanítóképzs jelentős érdekeit az egész Székelyföldre, sőt ennek határain túlterjedőleg is szolgálja: nagy nemzeti és kulturális érdekek fűződnek tehát ahhoz, hogy ez az intézet az előtte álló ép oly fontos, mint fenségesen szép feladatokat teljes sikerrel oldja meg.

Követeli ezt azon érdemes mult is, melyre ez intézet, ennek kitünő igazgatója és buzgó tanári kara nem minden büszkeség nélkül tekinthet vissza.

Harminc hosszú év alatt, mióta a magyar kulturát szolgálom, kristályjegekként alakult ki lelkemben a jó tanító ideálja.

Lehet, hogy e képet az idegen neveléstani írók közül főképp Kellner, Stoy, Niemeyer, Ziller és mások, a mieink közül Szilassy, Lubrich, Menyeyei, Zsámolyi, Varga és Felméri szebben rajzolták volna meg, azonban a legszebb elmélet is a gyakorlat termő talajából nyeri éltető nedvét.

Nem ok nélkül mondja Göthe a Faust első részében: Minden elmélet szürke, csak az élet fája zöld.

Meg van pecsételve sorsa azon intézménynek, melynek kormányzata elméleten nyugszik s mely a való élethez simulni nem akar.

Soha nem voltak találobbak Carlyle ezen szavai, mint éppen napjainkban: „Az élet vásári zajában az emberek rohanva követik egymást. Jaj annak, aki megáll, hogy saruja sziját kötözgesse!”

A haladó kor új és új eszméket vet felszínre, melyek megfíjtják az intézményeket.

A haladó kor áramlataitól elzárkózni, maguk közül kínai falat emelni nem lehet. Aki ezt tenné, az álló viz sorsára jutna. Körülötte nem a tenyészet csirái sarjadanának, hanem a megromlás, a halál magvai hintetnének el.

Lássuk tehát, hogy a haladó kor követelményeit is szem előtt tartva, milyenné kell nevelnünk az új tanítói nemzedéket, melynek kezébe a nemzeti lét jövődjének minden reménységét tesszük le.

I. A tanító legyen vallásos.

A vallás, a mennyiben felel meg minket a legfőbb lény körébe: a legfenségesebb költészet. Az eget és a földet egyaránt betölti vigasztaló symbolumokkal. A biblia a vallásban lévő költői és erkölcsi rész örökbecsű kódexe lévén, magaviseletünk és köteleességteljesítésünk stílusára legremekebbül rávezetnek az ó- és új-szövetség iratai. A bennük lévő zenei rhythmus, változatosság, fény

fenség és páthosz tekintetében felülmulja a legnagyobb költészeti művek hatását.

Az emberi lelket véges dolgok ki nem elégítik, azért szüksége van Istenre, kinek képét viseli. A lélek keresi Istent már természeténél fogva, mint lételemének okát és végcélját.

A vallás megszenteli az élet első mosolyát és a halálos ágy utolsó könnyeit.

A vallás szülöttje a *remény*, vágyaink gyermeke. Mint ragyogó csillag tündöklök a lélek látóhatárán. Ez a kikelet első virága, előjele egy szebb, boldogabb jövőnek.

A remény, a vigasztalás anyaga, ki mentő kezével sok embert viszatart a kétségbeesés örvényétől.

A remény a jelenből a jövőbe néz. Ő az örökkévalóságba vezető út. Párisban a rémuralom alatt a Karmelita szüzek a Salve Reginát énekeltek. A csöcselék bámult és hallgatott.

Aki az embert — kiáltott fel egyszer Washington — vallásától, hitétől, reményétől megfosztani törekszik, vagy esztelen, vagy gonosztevő, vagy mindkettő egyszerre.

(Folyt. köv.)

Lókiállítás Oklándon.

Magyarországon a lótenyésztés története össze van forrva hazánk és nemzetünk történetével. A honfoglalástól napjainkig úgy közgazdasági életünk terén, valamint nemzeti küzdelmeinkben is a lótenyésztés mindenkor jelentős szerepet töltött be.

Őseink lovon jöttek be és lovon foglalták el a mai hazát s az őshazából hozott acélos, győzős magyar lónak nagy rész jutott azon fényes harci sikerekből, melyeket egy évezreden át külső és belső ellenségen arattunk. A nagy Napoleon a világ első katonájának nevezte a magyar huszárt és természetesen oda értette a magyar lovat is.

A hon védelme a haza minden polgárának elsőrendű kötelessége, de feladatát képezi az is, hogy a védelem tényezőinek szolgáltatásában közreműködjen. A honvédő képesség egyik fontos tényezője a ló, melynek tenyésztése már csak ezen szempontból is arra kötelezi az államot, hogy ezen állattenyésztési ágat nagy támogatásban részesítse.

A ló az ország védőképességének kiegészítésén kívül közvetítője a közlekedésnek és megbecsülhetetlen igavonó erő a mezőgazdaságban. A ló lehetővé teszi a legférfiasabb multságokat, a vadászást, lovaglást és végül egyik eszköze a fényűzésnek is. Az olyan gazda tehát, aki ezen kívánalmaknak megfelelő lovat képes tenyészteni és piacra állítani, annak ez a foglalkozás hasznot fog biztosítani.

Elősoroltakból kivehető, hogy hazai lótenyésztésünkhöz olyan fontos gazdasági és hadügyi érdekek fűződnek, melynek kedvéért a legnagyobb áldozatot sem szabad sokallanunk. Ezért tehát hibás felfogás az, mely a lótenyésztést csak másodrangú állattenyésztési ágnak minősíti és hibáztatja, hogy az illetékes kormány oly sokat költ lótenyésztésünk emelésére.

Jó órában legyen mondva, a ma-

gyar törvényhozásnak mindig volt érzéke messzemenő áldozatokat hozni az ország loanyagának javítása érdekében. A mintaszerű állami ménesbirtokok létesítése és fenntartása, lóversenyek rendezése és lókiállítások felkarolása által az ország egyes vidékein olyan magas színvonalon álló nemes és értékes lóállományt teremtettünk, amelynek megbámulására és tanulmányozására nemcsak az európai hatalmas nemzetek legkiválóbb gazdái jönnek el hozzánk, hanem meglátogatják hazánk lótenyésztési intézményeit és híres magánméneseit más világrészek (Japán és Amerika) szakemberei is, hogy a nálunk szerzett tapasztalatokat saját hazájuk lótenyésztésének javára érvényesítsék. Ezen jó hírnévnek és kedvező körülménynek tudandó be, hogy a magyar lónak külföldön olyan becsülete van, hogy pl. a porosz hadsereg és a Balkán államok katonasága főleg Magyarországról szerzi be lóállományának igen jelentékeny részét. Sőt az angol-bur háború idején Nagybritannia kormánya is a Délafrikába szállított rengeteg magyar lóval kiegészítette hatalmába a szabadságszerető Transvál-nép kincsekben gazdag hazáját.

A régi külterjes gazdálkodási rendszerünk idejében nagy kiterjedésű legelők állottak a lótenyésztő magyar gazdák rendelkezésére és ez a körülmény lehetővé tette a jó lónak olcsó felnevelését, tenyésztését. A múlt század vége óta népességünk szaporodott, a kultúra emelkedett s az igények fokozódtak; ez a ténykörülmény gazdálkodási viszonyainknak átalakulását vonta maga után. Több és több legelőterület került eke alá, mert a gazda azt hitte, hogy a folyton emelkedő közterheket és igényeket csak a növénytermelés fokozásával képes kielégíteni; ebből kifolyólag szűkebb körre szorult az állattenyésztés s vele együtt a lótenyésztés is. A közlegelők felosztása, arányosítása és feltörése igen sok helyen megnehezítette, sőt lehetetlenné tette jó lovaknak tenyésztését, hanem azért igen sok községet találunk még ma is hazánkban, mely jólétét és gazdagságát virágzó lótenyésztésének köszöni.

Udvarhelymegye gazdái is igen sokat köszönhetnek a híres székely lónak. A vitéz Rabonbánok bizonyára nem gyalogszerrel teljesítették honvédelmi kötelességüket. A vasuti világforgalomtól elzárt vármegye uttalan utain évszázadokon keresztül a páratlan munkabírásu székely hegyi ló bonyolította le a közgazdasági forgalmat; szóval székely népünknek leghálásabb kenyérkereső állata a ló volt a múltban és az lesz a messze jövőben is! Azoknak tehát, akiknek a sors megengedte, hogy a vármegye állattenyésztésének irányításában és fejlesztésében döntő tényezők legyenek, egyik legfontosabb kötelességük mindent elkövetni, hogy a híres székely ló számban és minőségben gyarapodva és javulva, gazdaközösségünk anyagi megerősödésére szolgáljon.

Ezen törekvésnek igyekszik eleget tenni megyénk lótenyésztési bizottsága is, élén ügybuzgó elnöke, Daniel Lajos nagybirtokossal. Vármegyénk más és más helyein évenkénti lókiállításokat tartanak, a hol a kis-

gazdak érdemesebb tenyész és növendék kancái megfelelő díjakkal jutalmaztatnak.

Mióta Udvarhelyvármegye gazdasági ügyének szolgálatára rendeltetem, élénk figyelemmel kísérem a kiállításokon bemutatott székely lóállományt és azon öröndetes tapasztalatra jutottam, hogy hála Istennek, e téren is öröndetes haladás és javulás tapasztalható. Az ideai oklándi lókiállítás egyike volt a legjobboknak. Sok lovat és igen jó kondícióban lévő állatokat volt alkalmunk látni, pedig előre feltűnt, hogy az ideai nagy szárazság nyomában fellepett szénahiány észlelhető lesz a kiállítás anyagán is. Kellemes meglepetésünkre szolgált, hogy ezen feltevésben csalódtunk.

Az oklándi lóbemutatáson az az impressiónk támadt, hogy Udvarhelymegyében azon járásnak van a legbecsebb lóállománya. A járáshoz tartozó és nagy kiterjedésű legelőkkel rendelkező Erked, Bene és Daróc községek életrevaló szászgazdáinak értékes lóállománya előnyösen érvényesíti hatását a szomszédos székely falvak lótenyésztőinél is. Egy-egy székely kiscgazda kezén olyan pompás példányokat láttunk, amely egyedek nemesvérűség, kellemes megjelenés, tetszetős testforma és hibátlan voltuknál fogva, bármely híres ménesnek dicséretére válnának.

Benedekfi Sándor rugonfalvi tenyésztő 1 drb 3 éves és 2 drb 2 éves bemutatott és díjat nyert magasvérű kancacsikóival és Zólya András zsombori kiscgazda pedig 1 drb hollófekete színű díjat nyert 3 éves kanca csikójával méltó feltűnést keltett és érdemeket szereztek arra, hogy őket a többi dicséretre méltó kistenyésztők közül kiemelve, nevüket a nyilvánosság előtt megörökítsük.

A nagyszámban bemutatott csikós kancák közül 7 drbot; a 3 éves kancacsikók közül 6 drbot és a 2 éves kancacsikókból pedig 4 drbot jutalmazott meg a bíráló bizottság.

Az elismerés és köszönet szavával adózunk az oklándi járás közgazgatási és állategészségügyi vezetőinek azon fáradozásért, amelyet a népies lótenyésztés előbbvitelére érdekében kötelességszerűen és hiven teljesítenek. A vármegye kiscgazdái nevében pedig hálás elismeréssel vagyunk Daniel Lajos elnök iránt, aki évek óta időt és fáradságot nem kimélve, önzetlenül munkálkodik azon, hogy jobb sorsra érdemes székely népünket a vagyoni boldogulás útjára terelje.

Czirmes Bálint.

Zsebbevágó kérdés.

Az alkalmazottak adózása és a munkaadók.

Zsebbevágó kérdéstről szólunk. Olyan dologról, mely miatt a munkaadóknak igen sok kellemetlenségük volt immár és a melyben általános nagy a tájékozatlanság.

A gyárakban és iparos műhelyekben alkalmazott egyének kereseti adójának kivetése és beszedése körül ugyanis az arra illetékes hatóság mulasztást követett el s emiatt a munkaadók teméntelen zaklatásnak voltak eddig kitéve. Ennek oka pedig leginkább az volt, hogy figyelmen kívül hagyta a hatóság az 1898.

évi 76.785 sz. pénzügym. rendelet egyrészét, mely a P. K. 28. számában jelent meg és a melynek alapján a munkaadóknak módjukban állt volna alkalmazottaik adóját kellő időben levonásba hozni és az illetékes adópénztárba befizetni.

Miután azonban a munkaadók azt sem tudták, hogy alkalmazottaik után kell-e, avagy mennyi adót kell fizetniök, rendszerint évről-évre csak akkor tájékozódtak, mikor a végrehajtó náluk bekopogtatott és amikor már alkalmazottaik igen sokszor a tizedik vármegyén is tul voltak. S mi lett a vége: *fizettek*.

Ezt tovább így tőrní nem lehet. A hatóságnak éppen ugy kötelessége respektálni a törvényt és felsőbb rendeleteket, mint az adózó, teherviselő közönségnek.

E célból a szóban levő adó kivétel- és beszedéséről tudomással kell birjon az adózó közönség, hogy megfelelően védekezhessenek. Az erre vonatkozó eljárást a következőkben ismertetjük:

A pénzügyigazgatóság minden év szeptember havában a községi előjáróság (városi adóhivatal) útján felhívja az illető gyárak és iparos műhelyek tulajdonosait (vezetőit), hogy a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) e célra díjtalanul kapható külön adóösszeírási és kivetési ívben írják össze a vezetésük alatt álló vállalatban az év október havában alkalmazott összes munkásokat, munkásnőket, segédeket, cselédeket, díjnokokat, szóval az illető gyárban, vagy vállalatban alkalmazott összes egyéneket és ezen — az alkalmazottak lakhelyére való tekintettel — községenként (városonként) elkülönítve készítenő névjegyzékeket november hó 15-éig küldjék be a pénzügyigazgatósághoz.

Erre a felhívott vállalkozó az összeírási 1—7. rovatait (név, alkalmazási minőség, napi, heti, havibér stb.) kitölti és az ivatek visszaküldi a pénzügyigazgatóságnak. A pénzügyigazgatóság, miután a IV. oszt. kereseti adó alá tartozókra vonatkozó adatokat magának kijegyezte, az összeírási ív kiadása mellett utasítja a községi előjáróságot (városi adóhivatalt), hogy annak adatait az általános adóösszeírási adataival tételről-tételre hasonlitsa össze és ennek alapján a névjegyzék 8. és 9. rovatait az alkalmazottak családtagjainak, esetleg cselédjeinek számával töltsse, illetve egészítse ki; a IV. oszt. kereseti adó alá tartozó felektől bekívánandó vallomást pedig a többiekkel együtt terjessze be. Ha ez megtörtént, a községi jegyző (városi adóhivatal) az összeírási ívvel elmegy az illető gyárba, vagy műhelybe és a vállalkozó, vagy megbízottjának közbenjöttével, egy vonásnak az illető rovatba való huzása által kitölti a névjegyzék 10—14. rovatait, megállapítván előzőleg, hogy a két rovatban összeírt alkalmazottak, alkalmaztatásuk szempontjából napszámoknak tekintendők-e, vagy az I. oszt. kereseti adó a), c), illetve d) alosztályainak melyikébe sorolandók.

Az összeírási jegyzékbe ekként bevezetett adatok alapján a községi (városi) adókövető közeg az adóköteles alkalmazottak I. oszt. kereseti adóját, az I. és II. oszt. kivetésére szolgáló rendes összeírási és kivetési lajstromban egyénenként kivetí és

ebből a kivetett adótételeket a névjegyzék 15., 16. és 17. rovataiba átvezeti. Ugyanekkor a névjegyzék 10. és 11. rovataiban felvett egyéneknek — a kivetési lajstromban szereplő nevénél — a „Jegyzet” rovatba bejegyzí a munkaadó nevét is. Mindezek után az összeírási ívet a kivetési lajstromhoz csatolva, az adóévet megelőző év december végéig a pénzügyigazgatósághoz felterjeszti.

Ez eddig nagyjában így meg is történt. Ebben sérelem nem igen volt. Ami sérelmes, mert nem történt meg és ami a leglényegesebb rész, az így szól:

A pénzügyigazgatóság ezen külön összeírási ívet az I. és II. oszt. kereseti adó kivetési lajstromnak érvényesítése után, a gyár, illetőleg iparvállalat vállalkozójának oly felhívással küldi meg, hogy a névjegyzék 10. és 11. rovataiban felvett egyénekre kivetett s a 17. rovatban kiténtetett I. oszt. kereseti adót fél-évenként: április és október hó 1-én két egyenlő részletben, a munkás lakhelye szerint illetékes községi (városi) adópenztárba szállítsa be; jogában állván az ekként fizetett adót az illető alkalmazott béréből levonni (1898. évi 76.785. pmr. P. K. 28. sz.)

Már most az a kérdés, hogy ha a hatóság elmulasztotta a lajstromok megküldését s így a gyár, illetőleg vállalat tulajdonosainak módjában nem állott a levonás jogával élni, ki a hibás, kinek kötelessége a hátralékos adót megfizetni? Nézetünk szerint sovány elégtétel volna, ha a mulasztó hatóságot csupán megdorgálnák és az önhibájukon kívül hátrányban maradt munkaadókon a már régen eltávozott segédek után járó adót ezután is bevasálnák!...

HIREK.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy szombaton a zálogházban igen kevés forgalom volt;

mondják, hogy a férfiak azért mennek a korezmába, mivel a koremszagot házhoz szállítani nem lehet;

mondják, hogy nálunk a kulturális műveltség annyira fejlődött, hogy szivességből senki se haragszik másra;

mondják, hogy „A szólj igazat és nem török be a fejedet” című társaság nálunk épen most van alakulóban;

mondják, hogy a függetlenségi sajtó szabad vélemény-nyilvánítását nálunk egyáltalán korlátozni nem szeretnék;

mondják, hogy némely utcában a villamos lámpák tulságos fényesen világítanak;

mondják, hogy az őszi idő beálltával városunk közügyeinek intézése körül nagyarányú munkálkodás indult meg;

mondják, hogy a városi takarékpénztár megvalósításának ügyét — némelyek kívánságára — csakugyan „érni” tették.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

— Délutáni posta Székelykeresztúrról. Mult csütörtöki számunkban tettük szová, hogy Székelykeresztúrról naponta csak egyszer jön posta,

holott a vonat kétszer érkezik onnan Székelyudvarhelyre. E felszólalásunknak — valóban elismerést érdemlő gyorsasággal — meg lett a kívánt eredménye. Ezt fényesen igazolja Dernyei Mihály kolozsvári posta- és távirda-igazgatónak a következő, hozzánk intézett hivatalos értesítése:

2981—909. sz.

A „Székely-Udvarhely” tekintetes szerkesztőségének Székelyudvarhely.

A becses lapjának f. évi szeptember hó 16-iki, 74. számában megjelent „Postaközlekedésünk” c. cikkre van szerencsém értesíteni, mikép intézkedtem, hogy folyó hó 26-ától kezdődőleg a székelykeresztúri posta- és távirdahivatal a nála d. e. 11 óráig feladott s a székelyudvarhelyi posta- és távirdahivatalhoz szóló levélpóstaí küldeményeket a 8514. számú vonattal küldje el.

Kolozsvár, 1909. szept. 20.

Dernyei s. k.

E szerint tehát e hó 26-ikától kezdődőleg Székelykeresztúrról délután is érkezik hozzánk posta és a postaigazgatóság helyes intézkedése folytán megszűnnek mind ama hátrányok, melyek eddig bizony nagyrészt a székelykeresztúriak nemtörődömsége miatt állottak fenn, mert hiszen: Néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát!...

— Háromszékvármegye az önálló bankért. Háromszékvármegye függetlenségi és 48-as pártja vasárnap újra alakult. E gyűlésen a kerületek képviselői nagyhatású beszédeket tartottak. Egyhangulag a következő határozatot hozták:

Háromszékvármegye függetlenségi és 48-as pártjának Kézdivásárhelyen 1909. szept. 19-én, Kossuth Lajos születése napján megtartott nagygyűlése követeli az önálló magyar nemzeti jegybanknak 1911 január elsejére leendő feltétlen és elakuvás nélküli megvalósítását s abban bizva, hogy az országos függetlenségi párt az e felett folyó küzdelemben engedni és megalkudni nem fog, a pártot szeretettel üdvözlí és vele a szilárd küzdelemben kitart.

Ennélfogva kimondja a gyűlés, hogy

1. Az osztrák-magyar bank által a bank szabadsalom meghosszabbítása iránt benyújtott kérvényt haladéktalanul elutasítandónak tartja.

2. Követeli a bankbizottság határozatának a képviselőházhoz való mielőbbi beterjesztését és a képviselőháznak ezen kérdésben való határozott állásfoglalását.

3. A kormány utasítandó az önálló bank 1911 január 1-ére leendő felállítására vonatkozó törvényjavaslatnak haladéktalanul leendő előterjesztésére

— **Kataszteri igazgató nálunk.** Makray Domokos kataszteri igazgató, pénzügyi főtanácsos Kolozsvárról vármegyénkben időzik, hogy a csik- és udvarhelyvármegyei kataszteri előadó munkálatait felülvizsgálja.

— **A hivatali titok megszegése** minden körülmények között fegyelmi vétség, ha azonban a titoksértés az államnak vagy a magánosoknak ártalmára lehet, akkor a btk. 479. §-ába ütköző vétséget képez. (Kuria 605—909. sz. határozata.)

— **Körjegyzőválasztás.** Homoród-szentlászlón tegnap délelőtt volt a

körjegyzői állás betöltése Szabad y Tivadar oklándi főszolgabíró elnöklése alatt. A kör községei *Menyhárt* János szentegyházassalvi körjegyzőt választották meg jegyzőnek.

— **Szeszgyárosok szövetkezése.** A háromszékvármegyei szeszgyárosok 200.000 korona alaptőkével szeszfinomítót és szabad raktárt létesítenek.

— **Halálozás.** Orbán Balázs János székelykeresztúri plebánost súlyos csapás érte. Rajongásig szeretett édes atyja Orbán Péter meghalt Székelykeresztúron. Az elhunytat tegnap délután szállították haza Székelyudvarhelyre és az itteni róm. kath. temetőbe helyezték örök nyugalomra általános részvét mellett.

— **A cukorrépának zöld leveleitől való megfosztása** káros hatással van a gyökéreltre, majd a cukorképződésre.

— **A piacra kerülő tej** 12% százaléka átlag gümőkórbacillust tartalmaz. Trask tudós 317 tifuszos esetet számolt össze, a melyet fertőzött tej idézett elő. Skarlát, difteritisz, dysentheria járványos hasmenés szintén könnyen terjedhet a tej által. A marhatuberkulózis különben az emberekre nemcsak a tőgygümőkór útján származhatik át, hanem az ürüléktől és váladéktól is fertőzött lesz a tej.

— **Egy nagyszabású magyar vállalat.** Az országosan ismert „Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli r. t.”, a mely csak az elmúlt évben alapított a birneves erdélyi ásványvizek terjesztése céljából, oly nagy és üdvös arányokban fejlődik, hogy az eredetileg igen szerényen megállapított részvény-tőkének felemelése már a közel jövőben szükségessé fog válni. Mielőtt azonban a tőke felemeléséhez fogtak volna, kiegészítették az igazgatóságot folyó hó 4-én megtartott rendkívüli közgyűlésen. Egyhangulag beválasztották gróf Szapáry Pált elnökké, Dr. Reiner Ignác min. tanácsost, Krausz L. Pál igazgatót, Dr. Bauer Lajos főorvost, Herzmann Jenő nagykereskedőt igazgatósági tagokká és Radó Elek bankigazgatót vezérigazgatóvá. Ez a közgazdasági életünkben fényes névsor biztosíték arra, hogy a vállalat üdvös működést fog kifejteni a magyar ásványvizek terjesztése érdekében.

— **A pityóka** (burgonya, krumpli) felszedésével nem szabad hamarkodni, mert a mennyire az időjárás engedi, minél tovább maradhat a földben, annál ízletesebb, becsesebb és táplálódóbb a gumója Tapasztalat szerint a pityóka, mint a föld igazi terméke, jobban telel vermekben a föld, alatt mint a pincében, hol a melegben hamar kicsirázik és veszít jóságából.

— **A kalapács.** Zempléni Árpádnak Nádasy-jutalmat nyert legújabb elbeszélő költeménye a napokban megjelent s egy koronáért kapható a szerzőnél Budapest, IV. ker., Bástya-utca 11. szám alatt. Az érdekes új költői alkotásról rövid kiadvonatban közöljük a Magyar Tudományos Akadémia bírálatát, melylyel a Nádasy-jutalmat e műnek ítélte. „A Nádasy-pályázatra 26 elbeszélő költemény érkezett. Ezek közül a bíráló bizottság legkiválóbbnak és a pályadíjra méltónak „A kalapács” címűnek („Edda” jellegével) ítélte, a mely két eddai ének nyomán készült, de az északi mythost összekapcsolja a fin-ugor ősi világgal s ezzel mintegy hazai vonatkozást is ad a tárgynak, melyet különben is szabadon alakít át, a szemlélyeket és a viszonyokat megváltoztatja. A nibelungi sorokban meseteri technikával irt vers öntudatos

művészettel, biztos, gyorsütemű menetben mondja el meséjét, a melynek meg tudja adni mythikus színezetét, amellelt az emberi indulatokat is jól rajzolja. Hangja tele van verve-vel. Összhangos szép költemény s oly érdekes olvasmány, hogy az ember nem szívesen szakítja félbe...”

Munkásbiztosítás.

A balesetbiztosítási kötelezettség, valamint a veszélyességi arányszámok, az üzembesorozás alkalmával állapíttatnak meg véglegesen. Az országos pénztár által behajtott előlegek a balesetbiztosítási járulékokba betudatnak, esetleg visszatéríttetnek. (A Mb. 6701—909. sz.)

Üvegből táplált

gyermek, rózsás és teli arcukká, erősekké és életvidámakká válnak, ha **SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót** adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jóváteszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mód-szer védjegyét a — halászt — kér-jük nyílegembe venni.

A SCOTT-féle Emulsiót

nagyon szeretik krém-szerű ízéért. Kötő bármilyen okból eredő erőhanyatlás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIO a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Méhészet.

Meghívó.

A székelyudvarhelyi köri méhészegyesület választmányi tagjait folyó hó 26-án délután fél 3 órakor a vármegyei ház kistermében tartandó választmányi ülésre tisztelettel meghívja Székelyudvarhelyt. 1909. szept. 20. az elnökség.

T á r g y s o r o z a t:

1. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
2. Előadást tart a méhészet köréből Derzsi Samu alelnök.
3. Intézkedés a téli tanfolyam rendezése ügyében.
4. A 45. sz. körlevélre beérkezett jelentések tárgyalása.
5. Folyó ügyek.
6. Indítványok.
7. Új tagok felvétele.

Miután ez ülésen nagyobb fontos-ságu tárgyak kerülnek tárgyalásra, felkérjük a rendes tagokat is, hogy minél számosabban megjelenni szíveskedjenek. Érdeklődőket szintén szívesen fogadunk.

Tanulónak ügyes fiut fizetéssel azonnal felvesz **Betegh Pál** könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt.

Magyar feltalálók olvassák el a magyar szabadsági hivatal elnökének levelét, melyet a Magyar Tudományos Akadémiához intézett a magyar feltalálók érdekében. Kivá-natra e levél szövegritit szövegét díjtalanul megküldi Molnár Ödön mérnöki irodája Budapest, VII. Erzsébet körut 30. Telefon szám 119—00

TALÁLÓS o o o o o o KÉRDÉS.

Miért apróhirdetés

az apróhirdetés?

mert néhány

APRÓ sorban minden szükséges és célszerű dolgot lehet hirdetni és így valóban APRÓ pénzbe kerül csak, ha az ember

mindenféle állást

kinál vagy keres,

mindenféle terményt

kinál vagy keres,

lakást

kinál vagy keres,

mindenféle butort

kinál vagy keres,

mindenféle ipari cikket

kinál vagy keres,

a legkülönbözőbb

apróbb dolgokat

kinálja vagy keresi,

mely csak APRÓ költséget bir el. Olvasóközönségünk ezer meg ezer esetben hálásan emlékezik meg arról, hogy az apróhirdetések fényes sikerrel segítik elő a **kinálat** és **kereslet** nagyarányu forgalmát. **Azért ne tessék habozni** és a mikor csak a legcsekélyeb szükség diktálja:

apróhirdetést

kell feladni a

„Székely-Udvarhely“-ben.

Apró a hirdetés,

apró a költség!

Sz: 1523—909 kmb.

Alkalmazás.

A székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár egy pénztári állásra pályázatot hirdet.

Az állás ideiglenes jellegű és csak az O. M. B. jóváhagyása után lesz véglegesen betöltve. A pályázótól megkívánatik a kettős könyvviteli szakismeret.

A pályázat a pénztárnál *folyó hó 28-ig* beadandó.

Kinevezés esetén az állás azonnal elfoglalandó.

Székelyudvarhelyt, 1909. szept 10.

Az igazgatóság.

B O R!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Magyar Könyvviteli Folyóirat

havi folyóirat a könyvviteli ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: Kárpáti Béla és Trautmann Henrik. Társszerkesztők: Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó. Megjelenik minden hó első napjain egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Meszter-u. 27. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhiv.

Grammofon és ki-tűnő lemezek

gyári árban kaphatók Betegh Pál könyv- és papirkereskedésében.

8242—1909. tkvi szám.

HIRDETMEY.

A m. Kir. Igazságügyminiszter 1906. évi július 6-án 14114—906. I. M. E. I. szám alatt elrendelte, hogy az oklándi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatósághoz tartozó **Sándortelke** község telekkönyveiben felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése foganasosittassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1909. évi október hó 25-ik napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak: 1. mind-azok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirato-kat mutassák fel. 2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886 XXIX. t. c. 15—18 és az 1889. XXXVIII t. c. 5, 6, 7. és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda has-sanak, hogy az átruházó tkvi tulaj-donos az átruházás létre jöttét a ki-küldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jagaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek, és 3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilván-könyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog-nak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyeg-mentesség kedvezményétől elesnek.

Kir járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Oklándon, 1909. évi szept. hó 12.

Kelemen,
kir. aljárásbíró.

775—1909. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósa-gnak 1909. évi V. 711 számú vég-zése következtében Dr Váró Géza ügyvéd által képviselt, az udvarhely-megyei gazdasági egyesület javára 1230 K, s jár erejéig 1909. évi április hó 14-én fognatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. szarvasmarhák és kocii nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelyudyar-helyi kir járásbíróság 1909-ik évi V. 714 számú végzése folytán 1230 korona tökékövetelés, ennek 1908. évi január hó 1 napjától járó 5 szá-zalék kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 124 K 96 fillérben bíróság megállapított költségek erejéig Székelybethlenfelvén 168 szám allatt leendő megtartására 1909. évi október hó 2 ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő in-góságokat mások is le- és felülfog-lattatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhelyt 1909. évi szeptember hó 16 napján.

Nagy Lajos.
kir. bir. végrehajtó.

Babot, diót, kölest

és egyéb magvakat **vesz** Zipser Samu. Temesvár.

Magyar királyi államvasutak.

Üzletvezetőség Kolozsvárt.

32500 1909—II. szám.

Versenytárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak **Csik-szentdomokos és Marostó** állomásai között létesítendő 2420 m. hosszú 40 mm-es vízvezeték előállítására céljából szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az ajánlati minta és a szerződés tervezete, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzlet-vezetősége pályafentartási és építési osztályánál (Bocskai-tér 4 szám II. emelet 52. ajtó sz.) valamint a gyergyószentmiklósi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlattétel-hez szükséges nyomtatványok díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatot, valamint a hozzá tartozó mellékleteket szabályszerű okmánybéllyel kell ellátni, az ajánlatot és mellékleteit két tanu előttemezése mellett alá kell írni és az ajánlatot mellékleteivel pecséttel ellátott fonallal kell összefűzni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatot és mellékleteit pecséttel lezárt sértetlen borítékban kell elhelyezni és legkésőbbben 1909 évi október hó 8-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzlet-vezetőségének titkárságánál közvetlenül, vagy posta útján beküldeni.

Az ajánlat borítékát következő felirással kell ellátni.

Ajánlat a 32500 II. számú verseny-tárgyalási hirdetésben kiírt munkála-tokra.

Ajánlattevő köteles bánatpénz gyanánt az általa ajánlott végösszeg 5 százalékát készpénzben vagy biztosítékképpen érték-papirokban hivatkozással a jelen hirdetés számára legkésőbbben az ajánlat benyujtá-sát megelőző napon vagyis 1909. évi ok-tóber hó 7-én délután 1 óráig a ma-gyar királyi államvasutak kolozsvári üzlet-vezetőségének gyűjtőpénztárába (Bocskai-tér 4 szám földszint) letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az aján-lathoz nem csatolandó.

Az értékpapirokat a budapesti áru és értéktőzsdén legutóbb jegyzett, de a név-értéket meg nem haladó árfolyam szerint számítjuk.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett aján-latokat fogunk tárgyalás alá venni.

Bánatpénz nélkül vagy elkésve benyuj-tott, valamint az olyan ajánlatokat, melye-ket nem az előírt módon tesznek, vagy a melyből valamely melléklet hiányzik nem veszünk figyelembe.

A beérkezett ajánlatokat 1909. évi ok-tóber hó 8-án déli 12 órakor fogjuk felbontani, a mikor az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlatok felett 1909. évi októ-ber hó 31-ig történik döntés és ajánlatte-vők ajánlataikkal ezen időpontig kötele-zettségben maradnak.

Olyan ajánlattevők, kik szóban forgó ipari munkákat teljesítésére törvényes ké-pesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatuk-ban ily ipari képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Az ajánlattevőnek vagy megbízottjának ipari képesítésére és a cég bejegyzésére vonatkozó adatok az ajánlatokban felemlít-endők és igazolandók.

Az ajánlattevők, kik a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségével ez ideig üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tar-toznak szállító képességüket és megbízha-tóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, a melyhez vállala-tuk telepe szerint tartoznak.

Alólírott üzletvezetőség fentartja magá-nak azt a jogot, hogy a beérkezett ajánla-tok között az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon válasszathasson.

Kolozsvár, 1909. zeptember hó.

AZ ÜZLETVEZETŐSÉG.

(Utánnymást nem díjazunk.)

Értesítés.

A mélyen tisztelt gazdaközön-ség szives tudomására hozni van szerencsénk, hogy **Siménfalván f. hó 27., Homoródszentpálon 30., Székelyudvarhelyen október 3-án gépbemutatót rendezünk, mely alkalommal a következő gépek fognak bemutatásra kerülni:**
Különböző rendszerű váltó-ekék,
Ohio tengeri szártépő gép,
szecskevágók, tárcsás boronák,
vetőgépek, továbbá mint ujdonság: amerikai cséplőgép és gazdasági acélszekér stb.

Ezen bemutatón főleg Erdély külön-leges talajviszonyaira megfelelő gazda-sági gépeket kívánunk a gazdaközön-ség-gel megismertetni s ezért arra birtokosok, főleg a kisgazdák figyelmét hívjuk fel, kérve, miszerint a bemutatón minél na-gyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Hazafias tisztelettel

Székely gazdák szövetkezete.